

شماره _____ از

اسکی

نومرو: ۱۳۱

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده
اجتهاد ثوی

« Idjtihad » Constantinople

اوره بشجی سنه تأسیس

حریت فکریه یه خادم

هفته لوق اجتماعی ، اقتصادی ، ادبی مجموعه

۲۱ تشرین ثانی ۱۹۱۸

آبونه

سنه لك : ۲۵۰۰ غروش

آلتی آیلوق : ۱۳۰ •

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

نسخه سی • غروش در

تورکچیلر و محاربه

دوقتور عبدالله جودت بک افندی به :

۱۳۰ نجی «اجتهاد» ده حربک خلیفنی و مسئوللری
صایارکن «جهاد مقدس اعلاننه گوه نیلدیگی قادار
اولماسه بیله ینه بویوک بیر اعتماد ایله «پان تورکیزم»
جریان موهمنه ده استناد ایدیلیوردی . بالطبع بونک
مسئولتی خیری ارکوبی افندی به راجع اولاماز . بونک
عتاب و عذابی بزم ضیا ایله آغایف و پیشورلرینه راجع در ،
دنیورسکنز .

حربک اعلاننده «پان تورکیزم» جریاننه گوه -
نیلمشسه ، اورطه ده سیاسی و عسکری مسئله لر
طوغوراجق ماهیتده بر «پان تورکیزم» جریاننی موجود
ایسه ، و حقیقتاً ده حربه او جریانک ممثللری سببیت
ویرمیشه ، تورکچیلر - سزک تعیرکیزجه «پان تورکیستلر» -
بو مسئولتی بوتون شدت و ثقلیه برابر یوکله ننگه
حاضر درلر .

تورکچیلر ، و تورکچیلرله برابر مملکت ایچنده
موجود جریانلری تعقیب ایدهلر پک اعلا بیلیرلرکه :
سیاسی و عسکری تشبیلرله ، محاربه کبی بویوک ایشلره
بادی اولاجق ، استناد نقطه سی تشکیل ایده جک بر
«سیاسی پان تورکیزم» جریاننی دنیاده یوقدر . و تورک
اقوامی بو سویه ده بولندجه ، جهان سیاستده موازنه ،
قوت حکم سوردکجه ، حق عدالت و حریت
اقوام اساسلری قطعاً قبول و تطبیق اولمادجه ، بویله
بر جریان موجود اولامازده و بونک نسبتاً حر اولان
روسیه ده بیله اوکا کوره حرکت ایتمکده درلر . بعض
شاعرلر بونی ترنم ایتمشلسه ، او پروغرام ده کل ،
املدر . شاعرانه برتمی در . هر شاعر الهامنده حردر .

الهامدن دولایی مسئولیت کله مه ز . طاشیقین حریت
سنه لرنده عبدالحمید علمینه شعر سویله یین شاعرلر ، او کونجی
الهاملرندن ، البت ، بونکون بیله مسئول اولاماز . بو
هرکس خصوصنده قبول اولنور ، بر نظریه در ظن ایده رم .
بر ملتک شانلی و متحد تاریخی ، لسانی ، زنکین
واوزون عصرلره ، یاشلره مالک ادبیاتی ، شرقی آوروپا
و بوتون آسیایه بیقلماز آیده لر براقش آثار مدنیت
و معاریفی ، خلاصه تاریخ تمدن و موجودیتی تدقیق
و تتبع ایتمک ؛ ملتک افرادی آراسنه بونلری تعمیم ونشره
چالیشمق ؛ ملتک بوگونجی افراد و قبائلنی ، شعبه لرینی
بر برینه سویه اجتماعی لری ، درجه مدینه لری ، موقع
جغرافی لری ، حال اقتصادی و تجاری لری وسائر جهتلردن
طایتمق ؛ ملتک داغنیق افرادی آراسنده کی روابط
معنویه یی ، جامعه ملیه یی تقویه یه چالیشمق .

ایشته - سزک «پان تورکیست» دیدیکیز - او ،
«مسئول» زمره نک غایه سی بودر . و امین اولیکیز که
آنجق بودر . بوندن باشقه بر امل تعقیب ایتدیکلرینه ،
حربک مسئولیتنه ، مسئولیت معنویه سنه اشتراکی موجب
اولاجق بر حرکتده بولندقلرینه دأر - بنده امینم که -
بر وقعه ویا بر وثیقه کوستریله منر . تورکک یورغانی
ایچون چیقان بر غاوغاده تورکاری ، تورکچیلری مسبب
کوسترمک - عضو یکیزه مغروراً سویله یه ییم - حق سزلقدر ،
انصاف سزلقدر .

تورکچیلر ، جهان حربی حاضر لامادیلر . تورکچیلر ،
جهان حربنه اشتراک ایچون نه عثمانی دولتی ، عثمانی
قایمنه سی ، عثمانی اتحاد و ترقی مرکز عمومیسنی تضییق
ایله تأثیر ایده بیله جک بر قوته مالک در ، ونده سیاسی
و عسکری بر امل بسله درلر . عثمانی حربیه نظارتنه ، عثمانی
ارکان حربیه سنه تورکچیلر ده کل ؛ تورکچیلرک بگه نمدیگی ،
تورکچیلرک سهومه دیگی ، تورکچیلرک تورکک استقبالی
جهتندن فائده سنی بولامادیفی و حرب زماننده بیله تورکچی

مجموعه و قلوبلرک آچیق و آجی آجی تعریضلرینه معروض
قالدینی دیگر بر عنصر پلان ویرمشدر؛ خریطه و پروغرام
یامشدر. آه کاشکه بویه مرکز لرده تورکچیلر، تورکار
بر نفوذ مالک اولمش اولسه لردی، مستقل بر تورک
حربییه نظارتی و تورک ارکان حربیه سی بولمسه ییدی:
احتمال که بز بو کونلره دوشمه زایدک. بزم پلانلریمز،
بزم حرکتلریمز حبسیله بو کونلره دوشمش اولساق: بز،
تورکچیلر مسؤلیتی بوتون آغراقیله یوکلره نور، ایجاب
ایده رسه دار آغاجلرینه کندی آياقلىلریمزله کیده،
کندی آلریمزله ایپیزی چکه ردک. فقط، هیات...
«زواللی تورکار!»

«عجبا کائناتده تورکاردن داها طالعیز، داها بیچاره،
داها پریشان بر قوم وارمیدر؟» [۱].

بزجه هرکسک فکر «اجتهاد» ی محترم اولدینی
کبی حسیاتی ده مقدسدر. ملت لکده کذلک. بز تورکارک،
کوردلرک نه درن ونه ده بوگون قاپیتالیزم و ایمپریالیزم ایله
بر آلیش ویریشلری اولمادیغی ای بیلیورز. و بونی سزک
بزدن ده ای بیلیککزه ده اینانیورز.

«ممالک شاهانه عثمانیه» ده تورکارک، ده گل، فقط
باشقه عنصرلرک تجار و قاپیتالیست اولدینی، حرب ایله
قاپیتالیزمک آراسنده صبیقی مناسبات دوستانه بولندیغی
هرکسه معلومدر. «ملی» کسوه سی ایله میدان چیقار
صویغونجیاق ایدن تجاری و اقتصادی مؤسسه لرک -
مجموعه لرینی یاشادا و اداره ایدیه بیله جک، فکرلری
سویله جک و حق قوت یومیسنه کفایت ایدیه جک پاره لری
اولمایان زوکورت تورکچیلرله می، و یاخود «تورکچیلکک
تخریباتی» نی اثباته اوغراشان عنصرلرله می علاقسی
بولندیغی پک ظاهر در [۱]. و حقیقتاً ده موقرات ایسه،
فقرا پرورایسه تورکچی اولماسی لازم کلن «انقلاب بشر»
غزته سی، بونلری پک اعلى ایضاح و تشهیر ایدیور...

تورک - زوکورتدر. اونى مدافعه ایتک هرده مو.

[۱] دوستیز بخور اسرائیل افندی ده بویه بر مقاله نشر
ایتمیدی. ز. ن.

حرب قاپینه لری - بر تورکچی قاپینه سی و لا اقل
بر تورک قاپینه سی ده گل، عثمانی قاپینه سی در. داخنده
سلانیکدن، کریددن، مصر دن - خلاصه تورکستاندن
ماعدا هریدن! - آدم واردر. مرکز عمومی کذلک:
اوراده شاملی، حجازلی، بیروتلی، دیار بکرلی، بغدادلی
اولدینی کبی یانیه لیلر، رسنه لیلر، سلانیکیلر ده واردر.
خرپوطلیلر ده... اوبر عثمانی مرکز عمومی سیدر. بوگون
بوتون مسؤلیتی تورکار اوزرینه آتمقده اولان روم
وارمنی مبعوثلری، روم و یهودی روحانیلری اتحاد
و ترقی اعضا لری اولدینی کبی «قاره صو» افندیلر ده
اتحادک ارکاننددرلر. بونلر ده تورکچی ایدی می عجبا؟
«اجتهاد» مجموعه سی حربدن مقدم «کورد مدنیته»،

[۱] ۱۵ تشرین ثانی تاریخی «صبح» ده «پیام»
محرر سابق علی کمال بک، تورکاره قارشى اولان اتهام
و حق سزلقلری نه ای تصویر ایدیوردی. بو جله اورادندر.
کورولورکه اورطه لقمه پایلمقده اولان حق سزلق و اتهام «پیام»
محرری کبی قدیم بر «عثمانی» محری بیله حرکت کتیره جک
ندر فیعدر. بر قاج شخصدن البت بوتون بر ملت مسؤل
ولاماز... ز. ن.

تورکچیلر علی بنده حجت اولاماز. بوسوزلرک «دوقبور» فریج «ل»
بختیاری تورکه نلری حقنده کی ادعای قدر بیله برقیمت واهینی
یوقدر . زه ن .

اجتهاد

بز تورکچیلک حربه سبب اولدی فکرنده قطعاً
بولونماقد . حربی یاپانلرک کووه ندیکلری موهوم و
مفهوم لردن بیریده بان اسلامیزم وپان تورکیزم موهوم
ویامفهومی ایدی دیدک . « اردهان دن سلام » لربان تورکیزم
ایلك وبوش تظاهراتی ایدی . ارمنی قتالی ده توحید اترال
فکریخی الله قالقان اولاراق طوتانلرک باشی آلتندن
چیقدی . سز اولر کبی دوشونمیلردن اولاییلیرسکیز
وسزی بویله بیلمکله مکلفز فقط سزک بویله دوشونمکیز
اوبلرک اویله دوشونمش اولمامالرینه برهان اولاییلیرمی
قانه بویانان ارض الله اولرک ناصل دوشونمش اولدقلرینه
شهادت ایتمکده و آغلاماقددر .

قراتک وظیفه سیدر . لورک — محکومدر . عثمانلی مملکتنده
بیله هم ، فکر آ و همده سیاستاً محکومدر . اونک
حربی ایچون چالیشمق ، لاقلا باغیرمق وباغیرامیورسه
باغیرانلره ، چالیشانلره مانع اولماق هر حریتپرورک ،
هر « لیه ر پانسور » ک بورجیدر . هله تورکار ضعیفدر .
فکر آ ، روحاً محکوم تورکارک کندیلری طرفندن بیله
رد ایدیلکده اولان تورکیلر ایسه اضعیفدر ، ده ا ضعیفدر .
اونلری اتهام ایتمک « شیعه محبت » سه هیچ برزمان
یاقیشماز . بویله حرکت آنجق « دینم » کینمدر « ده بیله نلره
و « شیعه خصومت » پرواغاندا جیلرینه مستحقدر .

تورکیلر ، نه عثمانیلردن ونه ده یروزنده بولونان ،
دیگر ملتلردن هیچ برینه کین وخصومت بسله دیکی
یوقدر . تورکچیلک — قیلچ بیله ملک ده گل ، قسارله
ایلك ، جاهلاره بیلگی دیله مکدر . تورکیلرجه عناصرک
املری محترمدر . فقط آنجق اوشرطله که اونلرکده
شعارلری : « کندی ک یاشا ، و باشقالرینک یاشامه سنه ده
مانع اولما ! » اولسون !

بونلری آیریمجه حجت وشاهد لریله ایضاح ایدهرز .
باقی حرمت افندم .

— ۱۷ تشرین ثانی ۱۹۱۸ —

زینت الله نویسمه واره

فاروق بکه : (اجتهاد) ک اداره مأموری فوزی
بکه مراجعتکیزده تطمین ایدیلکیزه چالیشیلا جاق
کورو شهلمده

برکنج امضالی زائر : بازار ایرته سی کونی ساعت
۲ ده (اجتهاد) اداره خانه سنده بکله رم .

اسکندر فخرالدین بکه : (مملکت مزده فرنکی
وتخریباتی) سرناملی مقاله گزی منوینتله درج ایده جکیز
همت و مرحتسکیز تجیل ایدیلکیزه لایق در .

هامش — تورکچیلک پرواغانداسی یاغنه مأمور ظن
ایتدیکیز « خاور » ، برلینده نشر اولونان « خاور » ک
آرقداشی اولوب ، تورکچیلکک خلافت سی مثبت درگل ، بالعکس
منفیدر . تورکک یورغانی ایچون اولان قاوغار آراسینده ،
سابق متقلریمزک ، بالخاصه تورکیلره قارشى تعقیب ایتدیگی
سیاست نه کوردلر و ایرانیلر ونه ده تورکار و تورکیلر ایچون
غندورلردن سالم اولمشدر . بز ، بونلری زمانیه « صباح » ده ده
یازارق آ گلاغنه چالیشمش ایدک . برلینده آرقداشی اولان
برایرانی طرفندن یازیلان بر مجموعه هیچ بر وقت تورکار ،